

C.—Que Ferrán, ab sas inoculacions, pot difundir la epidemia.—Qui tal digui desconeix lo mes rudimentari de la tècnica bacteriològica y del modo d' utilisar la vacuna. Pera aquestos no 'n diel ni una paraula mes. Pera los no previnguts y no tan errats, vaitj á citar un fet concluyent. Los metjes senyors Miralle y Grustán, d' Ondara, lo presentan en forma de certificació expedida en 7 de Setembre de 1885, y qual extracte es: A principis d' Agost estava Ondara rodejat de focos colèrichs que s' havian possessionat de tots los pobles circumvehins: Denia, Benidoleig, Teulada, Sagra, Rafol y Pego, que distan d' aquell 6, 10, 3, 5, 7 y 8 kilòmetros respectivament; aixís enclós, cregué necessari aislarse y 's constituí un cordó infranquejable. En dita ocasió funcionava la Comissió oficial encarregada d' emetre dictamen sobre la válua de las inoculacions profilácticas, y una de las parts de son programa era precisament la que Ondara constituí: inoculació en una població sana rodejada de focos colèrichs. La Comissió posá en ella 'ls ulls, pero avans de la demanda, ella s' oferi á servir de teatro d' experimentació y fou acceptada la oferta. Ja havian sigut avans vacunats 275 y en la segona etapa, en la oficial, s' inocularen 1,205 personas durant los días 9 y 10 d' Agost; immediatament fou suprimit l' aislament, ab absoluta confiança entravan y sortian los d' aquest y aquells pobles y 'l cólera no 's desentrotllá, no essent ni tant sols motiu de propagació un individuo, procedent de Madrid, que fou atacat á las pocas horas de sa arribada. Ondara, en la estadística publicada per lo Govern, no figura entre 'ls pobles atacats.

Aquestos no son datos de Ferran, son del Govern.

D.—Que ha trobat resistencia en las esferas oficials.—Basta dir que 'l Ministre sortint, lo senyor Capdepon, ha sigut dels inoculats,

E.—Que no contesta per impotencia.—No. Pera cert género d' atachs no hi ha mes resposta que una, que no sols deu aconsellarse, sino que es precis disuadir d' ella si se li ocorregués y com fet insòlit consigno, que á la una, ab unanimitat incomprendible, de totas parts d' Espanya y per tots quants en algún concepte poden exercir presió sobre Ferrán, se li exigeix que calli, salvo pera aquells que, deixantse de paraulas, vulguin comprobar en lo laboratorí la veritat ó l' error de lo que ell sosté. Voto d' igual modo. A aquesta presió se deu lo silenci, que está ben justificat. Los fets de 1885 son probas elocuentes, y d' ells n' he citat alguns: qui 'n vulgui mes que 'n busqui en lo escrit, que encara está en peu, que vagi al laboratorí á convencers y quan se sature de probas no afirmará lo que avuy afirma.

Y si tinch temps pendré 'l mateix assumpto desde altre punt de vista.

(De la *Gaceta mèdica catalana.*)